

Aika 06.11.2024, klo 16:00

Paikka Hybridi/ Iso kokoushuone FM5 (1.krs.)/ Teams

Käsittävät asiat

§ 83 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

§ 84 Pöytäkirjan tarkastus

§ 85 Alueellinen turvallisuussuunnitelma

§ 86 Kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisen perusteet 1.1.2025 alkaen

§ 87 Sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumisen tuen palveluiden myöntämisen perusteet 1.1.2025 alkaen

§ 88 Vammaispalvelulain mukaisen liikkumisen tuen myöntämisperusteet 1.1.2025 alkaen

§ 89 Vammaisneuvoston edustajat osallistumisen menetelmien saavutettavuustyöpajaan 25.11.2024

§ 90 Vammaisneuvoston edustaja Kalle Könkkölä -symposiumiin 2.12.2024

§ 91 Vammaisneuvoston lausuntojen vaikuttavuus, mahdollisuudet osallistua vammaisia koskevien asioiden valmisteluun ja suunnitteluun hyvinvointialueella

§ 92 Tiedoksi merkittävät asiat

§ 93 Muut asiat

Osallistujat

Tuija Kaivanto, puheenjohtaja
Iina Toivonen, sihteeri
Anu Kallio

§ 83

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja avaa kokouksen ja toteaa sen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Ehdotus

Puheenjohtaja avaa kokouksen. Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Myönnetään läsnäolo- ja puheoikeudet seuraavasti:

- suunnittelupäällikkö Mikko Koponen §:n 85 osalta
- toimialuejohtaja Tuula Jutila §:n 86 osalta
- projektipäällikkö Katariina Somppi §:n 87 osalta
- suunnittelija Riitu Nykänen §:n 88 osalta
- suunnittelupäällikkö Johanna Sola koko kokouksen osalta

§ 84

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan kaksi seuraavana vuorossa olevaa aakkosjärjestyksessä.

Ehdotus

Valitaan pöytäkirjantarkastajiksi Kari Pajarinen ja Pirjo Pajunen. Varalle valitaan Riitta Palomäki ja Kari Rannanautio.

§ 85

Alueellinen turvallisuussuunnitelma

29416/2023

Valmistelijat / lisätiedot:

Mikko Koponen, SUUNNITTELUPÄÄLLIKKÖ, mikko.koponen@pirha.fi

Alueellinen turvallisuussuunnitelma on laadittu osana arjen turvallisuustyöryhmän työtä, joka on hyvinvointialueen aluestrategian toimeenpano-ohjelman alatavoitteen 1.4. (Asukkailla ja henkilöstöllä vahva turvallisuuden tunne) edistämistä koordinoiva moniammatillinen ryhmä.

Alueellisella turvallisuussuunnittelulla tarkoitetaan yleisesti yhteistoimintaa, joka tähtää rikosten, häiriöiden, onnettomuuksien ja niistä aiheutuvien vahinkojen vähentymiseen, niiden vaikutusten minimointiin sekä turvallisuuden ja turvallisuuden tunteen parantamiseen hyvinvointialueella. Turvallisuussuunnittelun keinoin lisätään myös asukkaiden ja henkilöstön tietoa siitä, miten heidän turvallisuuttaan pyritään parantamaan. *Alueellinen turvallisuussuunnittelu on ennen kaikkea koordinoitua ja ennaltaehkäisevää monitoimijayhteistyötä*, jossa alueen viranomaisilla, kunnilla, järjestöillä ja elinkeinoelämällä on keskeinen rooli. Vaikuttavuus nojaa kuitenkin viime kädessä aina yksilöihin ja heidän arjen ratkaisuihin.

Alueellinen turvallisuustyö koostuu kuudesta yleisestä tehtäväalueesta

- 1) Turvallisuusyhteistyö
- 2) Turvallisuussuunnittelun organisointi
- 3) Tilannekuva
- 4) Asukkaiden ja henkilökunnan kuuleminen
- 5) Viestintä
- 6) Alueellinen arjen turvallisuuden yhteistyöalusta

Lisäksi alueellinen turvallisuustyö pohjaa 10 yhteistyön painopistealueeseen, joita edistetään yhdessä keskeisten kumppanien kanssa

- 1) Ankkuritoiminnan kehittäminen ja laajentaminen
- 2) Lasten ja nuorten turvallisuuskoulutus
- 3) Elämän kriisit
- 4) Syrjäytymisen estäminen
- 5) Päihteiden käytön vähentäminen
- 6) Väkivallan vähentäminen
- 7) Tietoturvan ja -suojan parantaminen

8) Häiriötilanteisiin varautuminen

9) Erityisryhmien turvallisuus

10) Henkilöstön turvallisuus ja turvallisuuden kokemus työssä sekä palveluiden turvallisuus.

Alueellinen turvallisuussuunnitelma on hyväksytty hyvinvointialueen aluehallituksessa kesäkuussa. Jatkossa turvallisuussuunnitelman etenemisestä raportoidaan hyvinvointialueen johdolle ja aluehallitukselle vuosittain.

Vammaisneuvostolle asiaa esittelee suunnittelupäällikkö Mikko Koponen.

Ehdotus

Vammaisneuvosto päättää merkitä kuullun esityksen ja käydyn keskustelun tiedoksi.

§ 86

Kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisen perusteet 1.1.2025 alkaen

543/2022

Valmistelijat / lisätiedot:

Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi
Tuula Jutila, TOIMIALUEJOHTAJA, tuula.jutila@pirha.fi

Liitteet

1 Kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisen perusteet 1.1.2025 alkaen

Kotona asumista tukevien tukipalveluiden järjestämisestä säädetään sosiaali- ja/ai terveydenhuollon ammattilainen on tehnyt palvelutarpeen arvioinnin yhteistyössä asiakkaan ja tarvittaessa hänen omaisensa, läheisensä tai hänelle määrätyn edunvalvojan kanssa.

Asiakkaalle voidaan myöntää kotona asumisen tueksi erilaisia tukipalveluita, joilla hän voisi suoriutua jokapäiväiseen elämään kuuluvista toiminnoista mahdollisimman itsenäisesti. Tukipalveluiden avulla asiakas voi myös saada hyvinvointia tuottavaa sisältöä elämäänsä.

Palvelutarpeen arvioinnin perusteella tukipalvelua voidaan myöntää säännöllisen kotihoidon ja omaishoidon tuen piirissä olevien asiakkaiden lisäksi muille asiakkaille määräaikaista.

Pirkanmaan hyvinvointialueen järjestämiä kotona asumista tukevia palveluita ovat ateriapalvelu, kauppapalvelu, peseytymispalvelu, turva-auttamispalvelu ja kuntouttava päivätoiminta.

Kotona asumista tukevien tukipalveluiden myöntämisen perusteet varmistavat asiakkaiden tasavertaisen kohtelun hyvinvointialueella sekä tukevat palveluihin hakeutumista ja myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa.

Turva-auttamispalvelun osalta, esitetään myöntämisperusteisiin lisättäväksi, että sitä voidaan myöntää myös vammaissosiaalityön tekemän palvelutarpeen arvioinnin mukaan asiakkaille, joille on myönnetty vammaispalvelulain mukainen palveluasuminen kotiin tai tuettu asuminen (1.1.2025 alkaen vammaispalvelulain mukainen asumisen tuki) ja turva-auttamispalvelu on välttämätön ko. palvelun toteuttamiseksi. Lisäksi myöntämisen perusteisiin esitetään tarkennettavaksi, että ikääntyneiden kuntouttavaa päivätoimintaa voidaan järjestää myös etäpalveluna tai perhehoidon palveluna. Myöntämisen perusteisiin on päivitetty tukipalveluiden nimet sosiaalialan tiedonhallinnan sanaston mukaiseksi (Sosmeta- tieto).

Vammaisneuvostolle asiaa kokouksessa esittelee toimialuejohtaja Tuula Jutila. Liitteenä kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisen perusteet sekä oheismateriaalina diaesitys, jossa on kuvattu keskeiset muutokset.

Ehdotus

Vammaisneuvosto päättää

- merkitä tiedoksi esittelyn kotona asumisen tukipalveluiden myöntämisen perusteista
- antaa mahdolliset kommenttinsa myöntämisen perusteista.

Tiedoksi

Päivi Tryyki, Tuula Jutila, Anni Vainionpää

§ 87

Sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumisen tuen palveluiden myöntämisen perusteet 1.1.2025 alkaen

543/2022

Valmistelijat / lisätiedot:

Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi
Milja Koljonen, PALVELUJOHT, ENNALTAEHK.PALV, milja.koljonen@pirha.fi

Liitteet

1 Sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumisen tuen palveluiden myöntämisen perusteet 1.1.2025 alkaen

Sosiaalihuoltolain (30.12.2014/1301) 23 §:n mukaan hyvinvointialue voi järjestää liikkumista tukevia palveluja henkilöille, jotka eivät kykene itsenäisesti käyttämään julkisia liikennevälineitä sairauden, vamman tai muun vastaavanlaisen toimintakykyä alentavan syyn takia ja jotka tarvitsevat palvelua asioimisen tai muun jokapäiväiseen elämään kuuluvan tarpeen vuoksi. Esteetön julkinen joukkoliikenne, mukaan lukien kutsu- ja palveluliikenne, ovat aina kuitenkin ensisijaisia vaihtoehtoja. Sosiaalihuoltolain mukaiset kuljetuspalvelut ovat määrärahasidonnainen palvelu eikä niiden järjestämiseen ole hyvinvointialueella ehdotonta velvoitetta.

Myöntämisen perusteisiin esitetään lisättäväksi ja tarkennettavaksi, että liikkumisen tukea voidaan järjestää saattajapalveluna tai antamalla riittävää ohjausta julkisen joukkoliikenteen käyttöön ja mahdollisuuden harjoitella liikennevälineiden käyttämistä palveluavustajan tukemana. Liikkumista tukevien palveluiden tarkoitus on ensisijaisesti tukea itsenäisen elämisen mahdollisuuksia omassa kodissa. Lisäksi myöntämisen perusteissa on määritelty erityisoikeuksien myöntämisen perusteita vammaispalvelulain mukaisten matkojen kanssa yhteneväisiksi ja tarkennettu oman auton käyttömahdollisuuksia koskevaa osuutta. Myöntämisen perusteista ehdotetaan poistettavaksi, että asumispalveluissa (ympäri vuorokautinen ja yhteisöllinen asuminen, tuettu asuminen, pitkäaikainen perhehoito) asuvalle henkilölle voidaan myöntää liikkumista tukeva kuljetuspalvelu.

Vammaisneuvostolle asiaa kokouksessa esittelee projektipäällikkö Katariina Somppi. Liitteenä sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumisen tuen palveluiden myöntämisen perusteet sekä oheismateriaalina diaesitys, jossa on kuvattu keskeiset muutokset.

Ehdotus

Vammaisneuvosto päättää

- merkitä tiedoksi esittelyn sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumisen tuen palveluiden myöntämisen perusteista
- antaa mahdolliset kommenttinsa myöntämisen perusteista.

Tiedoksi

Päivi Tryyki, Tuula Jutila, Anni Vainionpää

§ 88

Vammaispalvelulain mukaisen liikkumisen tuen myöntämisperusteet 1.1.2025 alkaen

543/2022

Valmistelijat / lisätiedot:

Päivi Tryyki, IKÄIHMISTEN JA VAMMAISTEN PJOH, paivi.tryyki@pirha.fi
Sonja Vuorela, VASTUUALUEJOHTAJA, sonja.vuorela@pirha.fi

Liitteet

1 Vammaispalvelulain mukaisen liikkumisen tuen myöntämisperusteet

Vammaispalvelulaki on uudistumassa 1.1.2025. Uuden lain mukaisia myöntämisperusteita on valmisteltu vammaissosiaalityössä. Liikkumisen tukea koskevat myöntämisperusteet on valmisteltu vammaissosiaalityön ja liikkumisen tuen tiimin yhteistyönä.

Vammaispalveluiden myöntämisestä säädetään jatkossa vammaispalvelulaissa (675 /2023). Liikkumisen tukea koskeva sääntely on kirjattu lain 28-31 §:iin. Vammaispalvelulain 28 §:n mukaan vammaisella henkilöllä on oikeus saada tarvitsemansa kohtuullinen liikkumisen tuki, jos hänellä on erityisiä vaikeuksia liikkumisessa eikä hän pysty itsenäisesti käyttämään julkista joukkoliikennettä ilman kohtuuttoman suuria vaikeuksia. Liikkumisen tukea on järjestettävä työ- ja opiskelumatkoihin sekä työllistymistä tukevan toiminnan, työtoiminnan ja muun tavanomaisen elämän matkoihin. Liikkumisen tukea on lisäksi järjestettävä tarvittaessa valmennuksen, erityisen osallisuuden tuen, tuetun päätöksenteon, vaativan moniammatillisen tuen ja lyhytaikaisen huolenpidon matkoihin.

Kuljetuspalveluna järjestettävän liikkumisen tuen matkoista peritään asiakasmaksu, jonka suuruus määräytyy Pirkanmaan hyvinvointialueelle vahvistettujen asiakasmaksujen perusteella.

Vammaispalvelulain mukaisen liikkumisen tuen myöntämisperusteissa on kirjattuna tarkemmat perusteet ja ohjeet liikkumisen tuen myöntämiseen Pirkanmaan hyvinvointialueella. Lakiin kirjattujen säännösten lisäksi hyvinvointialue voi tehdä omia tarkennuksia esimerkiksi kuljetuspalveluiden toimintakäytäntöihin. Myöntämisperusteet on laadittu turvaamaan asiakkaiden tasavertainen kohtelu hyvinvointialueella, tukemaan palveluihin hakeutumista ja tukemaan myöntämiseen liittyvää päätöksentekoa.

Myöntämisperusteisiin on tehty uuden lain edellyttämät muutokset. Lisäksi myöntämisperusteisiin on tehty joitain tarkennuksia esiin nousseiden tarpeiden perusteella.

Vammaisneuvostolle asiaa kokouksessa esittelee suunnittelija Riitu Nykänen. Liitteenä vammaispalvelulain mukaisen liikkumisen tuen myöntämisen perusteet ja oheismateriaalina diaesitys, jossa on kuvattu keskeiset muutokset.

Ehdotus

Vammaisneuvosto päättää

- merkitä tiedoksi esittelyn vammaispalvelulain mukaisen liikkumisen tuen myöntämisen perusteista

- antaa mahdolliset kommenttinsa myöntämisen perusteista.

Tiedoksi

Päivi Tryyki, Sonja Vuorela, Anni Vainionpää

§ 89**Vammaisneuvoston edustajat osallistumisen menetelmien saavutettavuus-työpajaan
25.11.2024**

26899/2024

Valmistelijat / lisätiedot:

Katri Lindberg, SUUNNITTELUPÄÄLLIKKÖ, katri.lindberg@pirha.fi

Pirkanmaan hyvinvointialueen Asiakaskokemuksen ja osallistumisen tiimi järjestää 25.11.2024 työpajan Nokialla osallistumisen menetelmien saavutettavuus-teemalla. Paikkana on Nokian palloiluareena, AGCO Power Arena. Tilaisuuden kesto klo 16:00-18:30.

Tilaisuudessa esitellään Pirkanmaan hyvinvointialueen osallistumisen menetelmiä ja kuullaan saavutettavuusasiantuntijan alustus. Tilaisuuden tarkoituksena on yhdessä pohtia menetelmien saavutettavuutta ja miten huomioimme kaikkien yhdenvertaisen osallistumisen. Asukkaan ja asiakkaan osallistumisen menetelmillä tarkoitetaan muun muassa kyselyitä, palautetta, asiakasraateja, asukaspoolia ja hyvinvointialueen aloitetta. Osallistumisen tapoina ovat niin digitaaliset kuin fyysiset keinot. Työpajassa mietimme yhdessä, miten osallistumisesta tehdään sinulle sujuvaa.

Saapuminen: Areena on nopeasti ja helposti saavutettavissa niin junalla (Pori-Tampere-rata), bussilla (Nysse) kuin omalla autollakin. [Pysäköintikartta](#). Parkkipaikkoja on hyvin saatavilla ja ne ovat maksuttomia.

Esteettömyys: Pääsisäänkäynnin välittömässä läheisyydessä 5 LE-autopaikkaa, pelaajien sisäänkäynnin yhteydessä 3 LE-autopaikkaa, hissi, induktiosilmukka, 4 LE- wc:tä.

Kutsumme tilaisuuteen Pirkanmaan hyvinvointialueen vaikuttamistoimielinten jäseniä 2/vaikuttamistoimielin. Tilaisuuteen kutsutaan lisäksi Pirkanmaan alueen asukkaita ja asiakkaita sekä järjestöjen edustajia. Viikkoa ennen tilaisuutta lähetetään neuvoston edustajille tarkemmat tiedot sähköpostitse.

Tilaisuudessa on kahvitarjoilu. Työpajaan osallistumisesta ei makseta palkkiota. Matkakulujen korvaamisesta vaikuttamistoimielimet voivat päättää itse, mahdolliset matkakulut maksetaan vaikuttamistoimielinten omista budjeteista.

Lisätietoja: Katri Lindberg, suunnittelija, etunimi.sukunimi@pirha.fi, puh. 050 303 7550.

Ehdotus

Vammaisneuvosto päättää

- valita kaksi edustajaa työpajaan.

---

§ 90

Vammaisneuvoston edustaja Kalle Könkkölä -symposiumiin 2.12.2024

27647/2024

Valmistelijat / lisätiedot:

Iina Toivonen, HALLINTOASSISTENTTI, iina.toivonen@pirha.fi

Mitkä ovat vammaisten ihmisten ja vammaisjärjestöjen tosiasialliset mahdollisuudet osallistua ja vaikuttaa yhteiskunnalliseen päätöksentekoon?

Kolmatta kertaa järjestettävä Kalle Könkkölä -symposium tuo keskusteluun kolme näkökulmaa: vammaisjärjestöjen vaikutusmahdollisuudet, vammaisneuvostojen vaikutusmahdollisuudet hyvinvointialueilla sekä vammaisten ihmisten mahdollisuudet toimia politiikassa.

Tilaisuus järjestetään maanantaina 2.12.2024 klo 8.45–12.30 eduskunnan Pikkuparlamentin auditoriossa. Tilaisuus myös striimataan. Linkki striimiin lähetetään niille, jotka ovat ilmoittaneet osallistuvansa etäyhteydellä.

Kalle Könkkölä -symposiumit muistavat ihmisoikeuspuolustaja Kalle Könkkölän elämäntyötä vammaisten oikeuksien edistämiseksi ja käsittelevät ajankohtaisia vammaisten oikeuksiin liittyviä kysymyksiä.

Tilaisuuden järjestävät yhteistyössä Ihmisoikeuskeskus ja sen ihmisoikeusvaltuuskunnan vammaisten ihmisoikeuskomitea (VIOK) ja Kynnys ry. Ilmoittautuminen 25.11.2024 mennessä.

Vammaisneuvoston puheenjohtaja Tuija Kaivannon esitetään osallistuvan paikan päällä tilaisuuteen, matkakulut korvataan vammaisneuvoston kustannuspaikalta. Tilaisuuteen on mahdollista myös muiden vammaisneuvoston jäsenten osallistua etäyhteydellä.

Tarkempi ohjelma oheismateriaalina.

Ehdotus

Vammaisneuvosto päättää

- että puheenjohtaja Tuija Kaivanto osallistuu tilaisuuteen ja hänelle korvataan matkakulut vammaisneuvoston kustannuspaikalta,
- muut etäyhteydellä tilaisuuteen osallistuvat vammaisneuvoston jäsenet.

§ 91

Vammaisneuvoston lausuntojen vaikuttavuus, mahdollisuudet osallistua vammaisia koskevien asioiden valmisteluun ja suunnitteluun hyvinvointialueella

27704/2024

Valmistelijat / lisätiedot:

Anu Kallio, SUUNNITTELUPÄÄLLIKKÖ, anu.kallio@pirha.fi

Vammaisneuvostolle on tullut tiedoksi ja palautetta vammaispalvelujen asiakkailta että vammaisneuvoston jäseniltä hyvinvointialueen vammaissosiaalityön organisaatiomuutoksesta 1.11.2024 . Asiasta on tullut postitiedote asiakkaille, jossa asiakkaan vastuulle jää omatyöntekijän yhteystietojen selvittäminen puhelinajalla tai sähköpostitse. Ohjaus- ja neuvontaverkkosivujen linkki on haasteellinen ja johtaa vielä voimassa oleviin tietoihin eikä näihin uusiin organisaatietoihin. Hyvän hallintotavan mukaista olisi informoida asiakkaita uusien palveluiden ja tiimien yhteystiedoilla suoraan asiakasta eikä jättää asiakkaan selvitettäväksi itse. Tiedusteluja varten on viisi tunnin aikaa koko viikolle. Aika on erittäin lyhyt ottaen huomioon vammaispalvelujen asiakkaiden määrän.

Lisäksi aiempien kahden vuoden aikana annettujen lausuntojen vaikuttavuus on ollut heikkoa valmisteluun ja päätöksentekoon eikä vammaisneuvostoa ole osallistettu riittävästi suunnitteluun ja valmisteluun pääosin lainkaan. Vammaispalvelujen kehittämisohjelman VAPA2035 -valmisteluun vammaisneuvosto sai alkuvuonna valmistellun päätöksentekoon menossa olevan ohjelman keskeyttämisen jälkeen oikeanlaisen mahdollisuuden osallistua tosiasiallisesti suunnitteluun. Valitettavasti lausunnon pyyntivaiheessa elokuussa 2024 vammaisneuvoston antamat tärkeät konkreettiset vaikuttavat toimenpidemuokkaukset ja - ehdotukset jäivät lopullisessa aluevaltuuston kokouksen päätöksessä täysin huomioimatta, koska niistä ei päätetty lainkaan. Niitä oli harhaanjohtavasti esitelty vammaisneuvostolle ja pyydetty lausunto. Vammaisneuvosto kokee täten lausuntonsa jääneen vaille todellista vaikuttamista ja sivuutetuksi aluevaltuuston päätöksessä.

Ehdotus

Vammaisneuvosto käy keskustelua asiasta ja päättää mahdollisista jatkotoimenpiteistä toimintansa vaikuttavuuden parantamiseksi.

§ 92

Tiedoksi merkittävät asiat

Valmistelijat / lisätiedot:

Anu Kallio, SUUNNITTELUPÄÄLLIKKÖ, anu.kallio@pirha.fi

Vammaisneuvosto merkitsee tiedoksi:

- valmisteilla on järjestyhteistyön asiakirja, joka toimitetaan kommentoitavaksi vammaisneuvoston jäsenille,
- sosiaaliasiavastaavat eivät pysty erottelemaan tilastoista vammaispalveluiden sisällä olevia eri palveluita,
- aloite takuueläkettä saavien tasasuuruisten maksujen poistosta

Ehdotus

Merkitään tiedoksi.

§ 93

Muut asiat

Muut esille tulevat asiat.

Ehdotus

Merkitään tiedoksi.